

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора університету

«27» серпня 2024 р. № 45

Ректор Олександр ГАЛИЧ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КОМІСІЮ З БІОЕТИКИ
В ПОЛТАВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

СХВАЛЕНО

Протокол засідання вченої ради
університету

«27» серпня 2024 р. № 6

1. Загальні положення

1.1. Комісія з біоетики в Полтавському державному аграрному університеті (далі – «Комісія») створюється для контролю та аналізу роботи з лабораторними, свійськими, сільськогосподарськими, декоративними та екзотичними тваринами (далі – «тваринами») щодо гуманного поводження з ними та їх раціонального використання у науковому процесі та інших наукових дослідженнях.

1.2. Комісія з питань біоетики функціонує на базі Полтавського державного аграрного університету (ПДАУ, Університет).

1.3. Комісія діє в рамках Статуту ПДАУ, керується Конституцією та Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про захист тварин від жорстокого поводження» (2008), «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» (2021), «Про тваринний світ» (2002), із дотриманням міжнародних вимог Європейської конвенції «Про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей» (Страсбург, 1986), Директива Ради Європи 98/58/ЄС стосовно захисту тварин, що утримуються для сільськогосподарських потреб (1998), Директиви 2010/63/ЄС Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу «Про захист тварин, що використовуються в наукових цілях» (Страсбург, 2010), Стандартів Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин, декларації «Про гуманне ставлення до тварин» (Гельсінкі, 2000), ухвали I Національного конгресу з біоетики «Загальні етичні принципи експериментів на тваринах» (Київ, 2001) зі змінами та доповненнями, на підставі нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також цим Положенням.

1.4. Рішення та рекомендації Комісії розповсюджуються на всі підрозділи Полтавського державного аграрного університету, в яких проводиться робота із використанням тварин у наукових дослідженнях, науково-дослідній роботі, доклінічних випробуваннях, кваліфікаційних роботах, дисертаційних роботах та навчальній роботі.

2. Склад Комісії

2.1. За рішенням вченої ради факультету ветеринарної медицини ПДАУ з числа науково-педагогічних співробітників Університету рішенням вченої ради факультету ветеринарної медицини ПДАУ затверджується склад Комісії.

2.2. До складу Комісії входить не менше 3 осіб, серед яких в обов'язковому порядку:

– голова комісії – доктор ветеринарних наук (кандидат ветеринарних наук/доктор філософії зі спеціальності ветеринарна медицина зі стажем роботи за фахом не менше 8 років при наявності публікацій з напряму ветеринарної медицини).

– члени комісії – доктори ветеринарних наук (кандидати ветеринарних наук/доктори філософії зі спеціальності ветеринарна медицина зі стажем роботи за фахом не менше 5 років при наявності публікацій з напряму ветеринарної медицини).

3. Права та компетенції Комісії

3.1. Комісія має право вирішувати питання, пов'язані з проведенням науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ПДАУ, а також науковцями інших установ, усіх видів робіт з тваринами (утримання, використання у наукових дослідженнях, науково-дослідній роботі, доклінічних випробуваннях, кваліфікаційних роботах, дисертаційних роботах та навчальній роботі) стосовно гуманного поводження з ними та їх раціонального використання.

3.2. До компетенції Комісії входять:

– контроль та оцінка роботи з тваринами стосовно їх гуманного утримання та використання;

– отримання в установленому порядку матеріалів планування експериментальних досліджень з використанням тварин;

– розгляд проблем, пов'язаних з доглядом та використанням тварин на базі ПДАУ.

3.3. Комісія має право призупинити або припинити роботу з тваринами у випадку порушення норм гуманного поводження з ними, що не відповідають законам України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (2008), «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» (2021), «Про тваринний світ» (2002), міжнародним вимогам Європейської конвенції «Про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей» (Страсбург, 1986), Директиві Ради Європи 98/58/ЄС стосовно захисту тварин, що утримуються для сільськогосподарських потреб (1998), Директиві 2010/63/ЄС Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу «Про захист тварин, що використовуються в наукових цілях» (Страсбург, 2010), Стандартам Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин, декларації «Про гуманне ставлення до тварин» (Гельсінкі, 2000), ухвалі I Національного конгресу з біоетики «Загальні етичні принципи експериментів на тваринах» (Київ, 2001)

зі змінами та доповненнями на підставі нормативно-правових документів до усунення зауважень.

3.4. Комісія має право вимагати внесення змін та/чи доповнень до планів експериментальних досліджень з метою попередження можливого ризику для експериментальних тварин.

3.5. Комісія має право не рекомендувати до затвердження поданих заявок експериментальних досліджень, якщо в процесі їх експертизи встановлено порушення принципів гуманного поводження з тваринами, що не відповідають пункту 1.3. «Положення».

3.6. Комісія уповноважена:

- захищати права та інтереси дослідників і науковців;
- забезпечувати біоетичний захист лабораторних та експериментальних тварин, які використовуються для наукових досліджень;
- забезпечувати біоетичну та морально-правову оцінку матеріалів клінічних та доклінічних випробувань на тваринах та біологічному матеріалі.

4. Функції комісії з біоетики

4.1. Голова та члени Комісії несуть відповідальність за біоетичну експертизу заявок експериментальних досліджень, які плануються, щодо їх відповідності принципам і нормам біоетики.

4.2. Комісія за потреби здійснює незалежну експертизу наукових робіт, що містять дослідження проведені на тваринах, та за результатами розгляду дає висновок.

4.3. Здійснює контроль за дотриманням Міжнародних правил проведення експериментів на тваринах.

4.4. Консультує співробітників ПДАУ та інших установ з питань біоетики, наукова діяльність яких пов'язана з використанням тварин.

5. Порядок роботи та розгляду заявок

5.1. Формою роботи Комісії є засідання.

5.2. Для розгляду заявок до Комісії подаються наступні документи:

- заява на ім'я голови Комісії;
- титульний аркуш роботи (для дисертаційних та кваліфікаційних робіт, наукових проектів, наукових звітів);
- копія витягу з протоколу засідання вченої ради Університету про затвердження теми та призначення керівника (для дисертаційних робіт);
- актуальність обраної теми, мета і завдання роботи (для дисертаційних та кваліфікаційних робіт, наукових проектів, наукових звітів);

– розділ «Матеріали та методи досліджень»;
– назва статті, автори, їх місце роботи на окремому аркуші (для наукових статей).

5.3. Прийом заявок здійснює секретар Комісії.

5.4. Комісія проводить засідання в міру необхідності в закритій формі з дотриманням кворуму.

5.5. Порядок денний засідання Комісії визначається головою Комісії з урахуванням пропозицій членів Комісії.

5.6. Рішення Комісії приймаються відкритим голосуванням, а за необхідності – таємним.

5.7. Матеріали розглядаються комісією протягом одного місяця з моменту подання.

5.8. Поточні результати роботи Комісії оформляються у вигляді висновку і доводяться до заявника протягом одного тижня після ухвалення рішення.

5.9. Результати роботи Комісії оформляються як протоколи засідань і зберігаються у секретаря Комісії.

6. Кінцеві положення

6.1. Зміни та доповнення до даного Положення розглядаються на засіданні Комісії та схвалюються на засіданні вченої ради Університету і затверджується наказом ректора ПДАУ.

6.2. За рішенням вченої ради факультету ветеринарної медицини ПДАУ з числа науково-педагогічних співробітників Університету рішенням вченої ради факультету ветеринарної медицини ПДАУ здійснюється розпуск Комісії.

Розробник:

Професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

Валентина ЄВСТАФ'ЄВА

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної,
наукової роботи

Олег ГОРБ

Декан факультету ветеринарної медицини

Сергій КУЛИНИЧ

Начальник юридичного відділу

Оксана СЕМЕНКО